

KROPPSLIG HÄLSA FÖR BRUKARE

Hälsa för brukare, Malmö, 171110

Disa Dahlman, ST-läkare Vårdcentralen Granen Malmö, PhD

Glöm inte bort kroppen!

- Vanliga kroppsliga hälsoproblem
- Bakteriella infektioner
- Lättillgänglig primärvård i LARO

**Kroppslig sjukdom mycket vanlig hos
brukare och personer i LARO**

Den fysiska hälsan hos personer med drogbruk kan glömmas bort och nedprioriteras

- Blodsmitta, fr a hepatit C
- Bakteriella infektioner t ex stafylokockinfektioner
- Tandhälsa
- Luftvägsbesvär (rökning hos en majoritet)
- Värk från muskler, skelett och leder
- Genitala besvär
- Högt blodtryck
- Diabetes etc etc...

Kroppslig ohälsa bland personer i LARO

- Luftvägsproblem – 48%
- Tandproblem – 62%
- Magproblem – 53%
- Sexuella problem – 45%
- Smärtor trots buprenorfin/metadon – 59%

Bakteriella infektioner hos personer med injektionsbruk

- Mycket vanliga!
- Potentiellt allvarliga – kan ge hjärtsvikt och andra men
- Akuta och kan vanligtvis behandlas om de upptäcks i tid

Bakterier kommer in i kroppen genom injektion

Från munhålan

Genom drogen

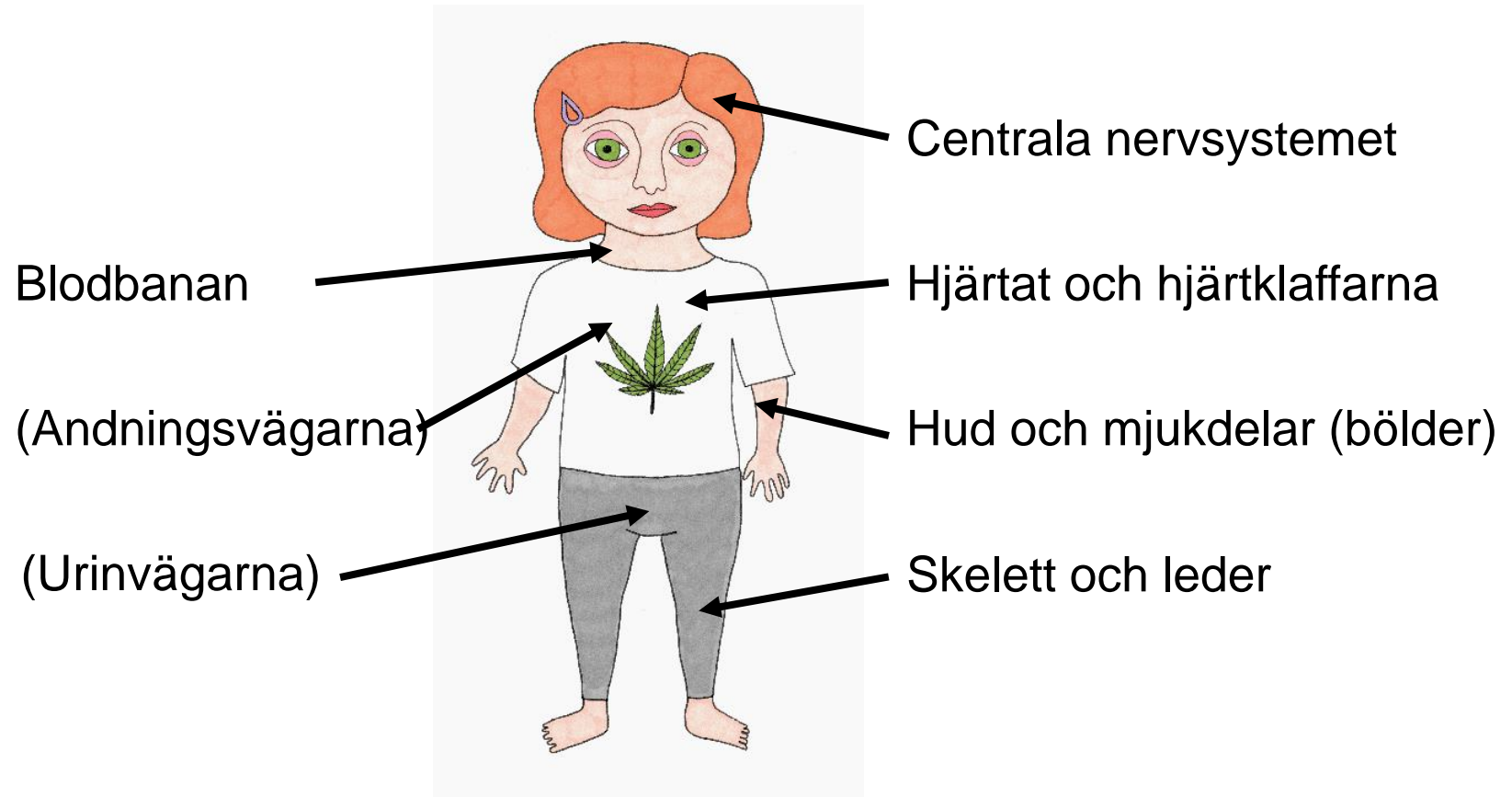
t.ex. sporbildande bakterier

Genom injektionsutrustning
(även pipor o dyl)

Hudbakterier

t.ex. *Staphylococcus aureus*

Bakterierna kan orsaka infektioner i...

Förekomst internationellt och i Sverige

Blodförgiftning

Int: **2-10%** livstidsprevalens

Sve: **3.6**/1,000 personår

Tuberkulos

Int: **0.5-66%** livstidsprevalens

Sve: ?

Skelett/ledinfektion

Int: **0.5-2%** livstidsprevalens

Sve: **5.4**/1,000 personår

CNS-infektion

Int: ?

Sve: **0.6**/1,000 personår

Hjärtinfektion

Int: **0.5-12%** livstidsprevalens

Sve: **2.6**/1,000 personår

Hud/mjukdelsinfektion

Int: **6-69%** livstidsprevalens

Sve: **58%** livstidsprevalens

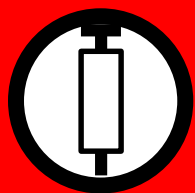
28.3/1,000 personår

Grenfell et al 2013

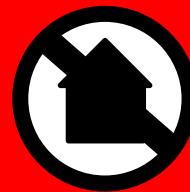
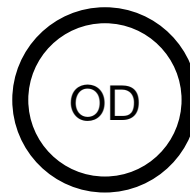
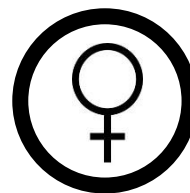
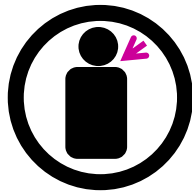
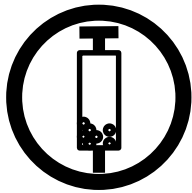
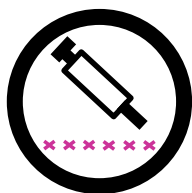
Larney et al 2017

Dahlman et al 2015 + opublicerade data

Ökad risk för ytlig resp. **djup** bakterieinfektion

Injektionsbruk

Hinder för vårdsökande

Screening bland personer i LARO

- Oro för den kroppsliga hälsan – 59%
- Varit sjuk senaste året men ej sökt vård – 46%

- Vad hindrar från vårdsökande?

Vad hindrar från vårdsökande?

- **Praktiska hinder:** Inga pengar att ringa för, svårt att få tid, missade tider, brist på sprutbyten...
- **Stigmatisering:** Dåliga erfarenheter av vården, oro att bli dåligt bemött
- **Nedprioritering:** Har annat att fokusera på än den kroppsliga hälsan
- **Mer? Synpunkter?**

**Kan sjukvården bli mer lättillgänglig
för brukare?**

Kan sjukvården göras mer lättillgänglig?

- **Sprutbytesverksamhet:** Vårdpersonal
- **Ambulatoriet:** Barnmorska, gynekolog
- **Utbildning av vårdpersonal:** Minskade fördomar
- **Integration av kroppssjukvård i beroendevården**

- **Uppsökande verksamhet:** (utomlands)

- **Mer? Synpunkter?**

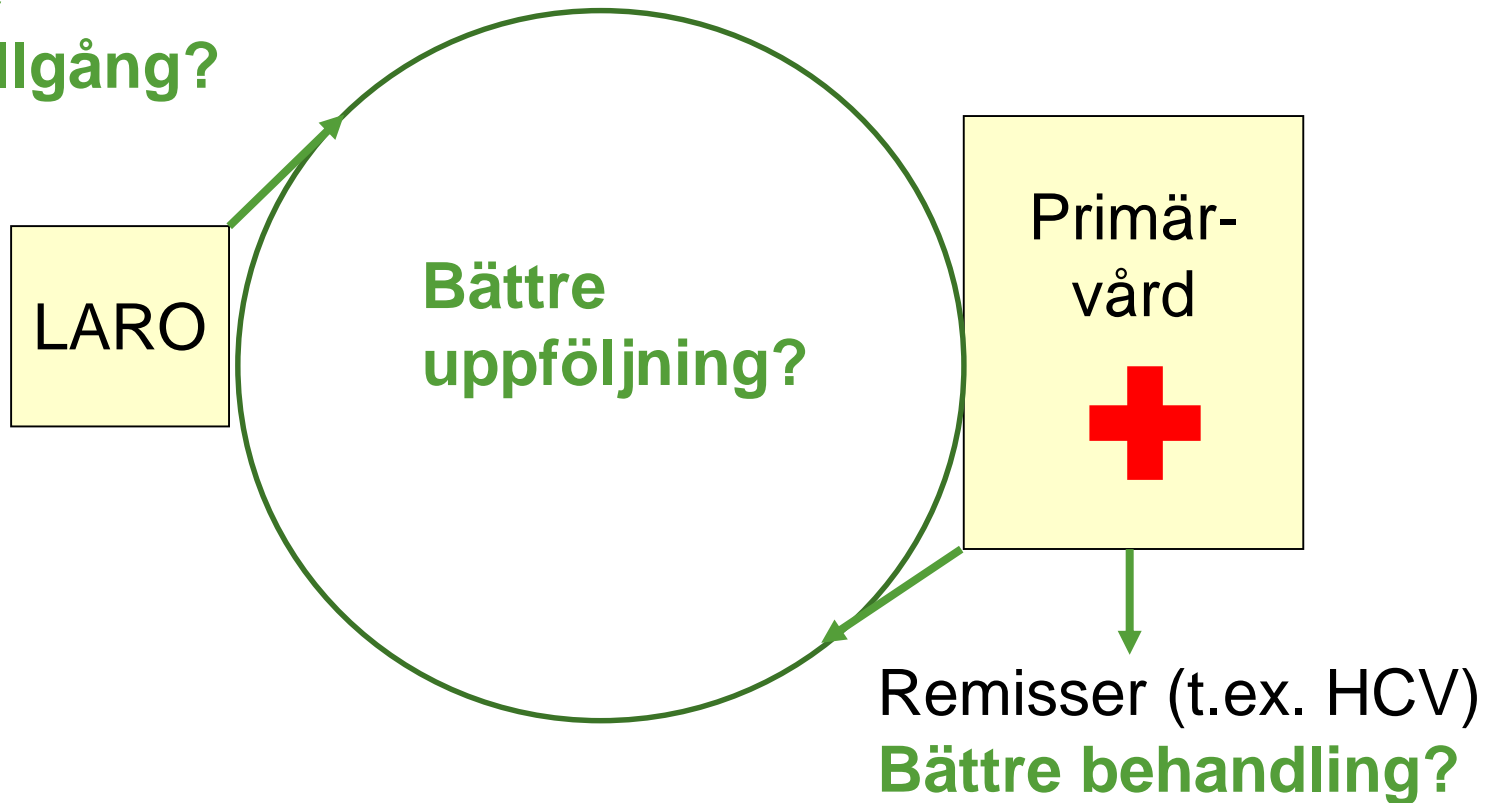
PRIO – ett pilotprojekt för lågtröskelvård

- PRIO = **PR**imärvård i LARO
- 1 vårdcentral + 4 LARO-mottagningar i Malmö
- Kontinuerlig utveckling sedan starten 2014: on-site, vaccinationer ... sjukgymnastik/BK?
- Fåtal läkare för kontinuitet
- Enkelt att boka tid, drop-in-möjlighet

Vinster för patienterna?

Lätt att få tid

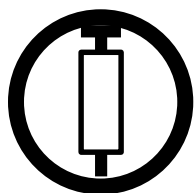
**Bättre
vårdtillgång?**

**STORT TACK!
FRÅGOR ELLER SYNPUNKTER?**

Ökad risk för ytlig bakterieinfektion

Injektionsbruk

Heroin

HR 2.45

(1.70–3.52)***

Amfetamin

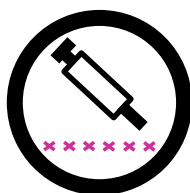
HR 1.60

(1.16–2.20)**

Blandbruk

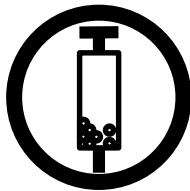
HR 1.92

(1.39–2.65)***

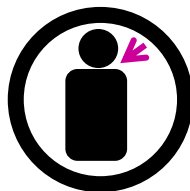
AOR 1.01

(1.00–1.03)*

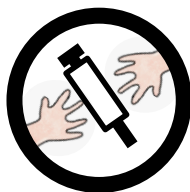
AOR 52.15

(5.17–525.67)**

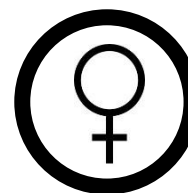
AOR 8.08

(1.16–56.08)*

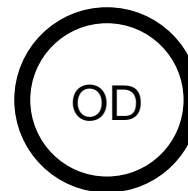
AOR 6.38

(1.90–21.46)**

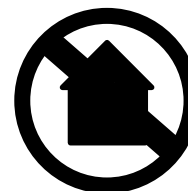
AOR 6.75

(1.40–32.47)*

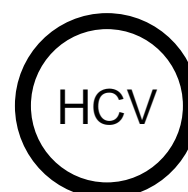
HR 1.39

(1.18–1.64)***

HR 1.23

(1.04–1.46)*

HR 1.43

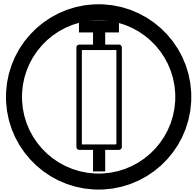
(1.15–1.77)**

HR 1.37

(1.17–1.60)***

Högre risk för systemisk (djup) infektion

Injektionsbruk

Heroin

HR 2.75

(1.41–5.39)**

Amfetamin

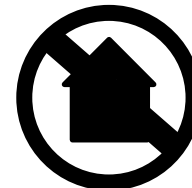
HR 2.19

(1.20–4.02)*

Blandbruk

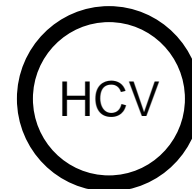
HR 2.01

(1.07–3.76)*

HR 1.35

(1.03–1.78)*

HR 1.58

(1.04–2.40)*